

2016 (A)
(NEW SYLLABUS)

Roll No. : ನೊಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ :	Subject Code : ವಿಷಯ ಸಂಖ್ಯೆ : 09 (N/S)
Duration : 3 Hrs. 15 Minutes ಸಮಯ : 3 ಗಂಟೆ 15 ನಿಮಿಷಗಳು	Q.P. Serial No. : 20408 ಪ್ರ.ಪ. ಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ :
No. of Pages : 7 ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 7	Full Marks : 100 ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳು : 100

SANSKRIT

ಸಂಸ್ಕೃತ

Instructions : This question paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut to open the paper at the time of commencement of the examinations. Check whether all the pages of the question paper are intact.

ಸೂಚನೆಗಳು : ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರಿವರ್ಸ್ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಸೀಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

General Instructions to the Candidate :

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಾಗಿ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

2. Figures in the right hand margin indicate full marks.

ಬಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಗಳು ಪೂರ್ಣಾಂಕಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

3. While answering the candidate should adhere to the word limit as far as practicable.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು ಉತ್ತರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರವು ಶಬ್ದಗಳ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರುವಂತೆ ಗಮನಿಸುವುದು.

4. 15 minutes of extra time have been allotted for the candidates to read the questions.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत —

1. अद्यापि देवाः कुत्र जन्म इच्छन्ति ?
2. परदुःखेन के अत्यन्तदुःखिनः भवन्ति ?
3. प्रव्राजकः वणिजः गृहं किमर्थमगच्छत् ?
4. शारद्वतः कः ?
5. राणाप्रतापः कस्मिन् ग्रामे अजायत ?
6. महाश्वेता कं प्रति स्ववृत्तान्तं कथयति ?
7. 'सा' शान्तिः कुत्र कार्यं करोति ?
8. परशुरामः कर्णं किमस्त्रं उपदिशति ?
9. कामधेनुगुणाः का ?
10. कृष्णशास्त्रिणां अध्यापकेषु एकस्य नाम लिखत ।

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

5 × 2 = 10

11. भारतवर्षं इति किमर्थं कथ्यते ?
12. विस्मितः राक्षसः विक्रमादित्यं किं पृच्छति ?
13. राजपुत्रः मञ्जूषां प्राप्य किं करोति ?
14. राणाप्रतापस्य प्रतिज्ञा का ?
15. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति ?
16. कर्णं प्रति परशुरामोपदेशं लिखत ।
17. शान्त्याः सौन्दर्यं वर्णयत ।

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानां अनुवादं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा कुरुत । (त्रयाणामेव)

3 × 3 = 9

18. अयं तु नवमस्तेषां द्वीपस्सागरसंवृतः ।
योजनानां सहस्रं तु द्वीपोऽयं दक्षिणोत्तरम् ॥
19. तदेतां वीक्ष्य दुःखं मे जातो भक्तो हि मे भवान् ।
तेनैवमुक्तवानस्मि त्यक्त्वा मौनं भवत्कृते ॥
20. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।
तमस्तपति धर्माशौ कथमाविर्भविष्यति ॥
21. अस्त्रप्रयोगवेलायां यदा ते सूतभावना ।
तदा सर्वाणि चास्त्राणि भवेयुर्निष्फलानि हि ॥
22. धनहीनो न हीनश्च धनिकः स सुनिश्चयः ।
विद्यारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव)

4 × 2 = 8

23. अद्यप्रभृति मनुष्यभक्षणं परित्यज ।
24. भवतु, अनिर्वर्णनीयं परकलत्रम् ।
25. नैतद्धनं स्वीकर्तुं अहमिच्छामि ।
26. पुण्डरीक इति नाम चक्रे ।
27. अहो गुरुकुलवैभवम् ।
28. परीक्षार्थं इतोऽपि समयावकाशः विद्यते ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

5 × 5 = 25

29. विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।
30. प्रब्राजकः ।
31. शार्ङ्गरवदुष्यन्तयोः संवादः ।
32. कीदृशं मुनिकुमारकं अपश्यम् इति महाश्वेता वर्णयति ?

33. कर्णशापप्रसङ्गः ।
 34. भामाशाहस्य राजभक्तिः ।
 35. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः ।
 36. विद्यार्थिनां कृते शास्त्रिणां सन्देशः ।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत —

4 × 1 = 4

37. उत्तरं यत् समुद्रस्य दक्षिणं च यत् ।
 38. वैरिणां समुद्रोपमं आसीत् ।
 39. भगवतः अशेषत्रिभुवनसुन्दरं आसीत् ।
 40. अङ्गुलीयकशून्या मे ।
 (रूपं, अङ्गुलिः, सैन्यं, हिमवत्)

VII. 41. संयोजयत —

4

क	ख
जाह्नवी	ऋषिकुमारः
पौरवः	पापम्
पुण्डरीकः	गङ्गा
किल्बिषम्	दुष्यन्तः

VIII. रेखाङ्कितानिः पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव)

3 × 1 = 3

42. पुत्थलिका भोजराजं प्रति अब्रवीत् ।
 43. अनुचराः प्रव्राजकस्य वचनं अपालयन् ।
 44. मेवाड इति स्थलं राजस्थाने प्रसिद्धमासीत् ।
 45. शान्तिः धनं न स्वीचकार ।
 46. अम्बया सह स्नातुं अहं अभ्यागमम् ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव)

4 × 3 = 12

47. सन्धिं विभजत / योजयत । (त्रयाणामेव)

तथेति, प्रागेव, तावच्च

ततः + ततः, अस्त्र + अभ्यासः ।

48. विग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

कामक्रोधौ, राजपुत्रः, योगिनः वेषम्, स्वस्य जन्मस्थानम्, कमनीयं रूपं यस्याः सा ।

49. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

पौरवैः, रोटिकाम्, सलिलम्, पादयोः ।

50. लकार - पुरुष - वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

भवन्तु, आसीत्, भवेत्, वदन्ति ।

51. पदपरिचयं कुरुत । (त्रयाणामेव)

स्नातुम्, कृत्वा, निर्गतः, स्मरन्, आदाय ।

52. प्रयोगं परिवर्तयत —

राणाप्रतापः प्रतिज्ञां स्वीकृतवान् ।

वा

स्त्रिया गृहं रक्ष्यते ।

53. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत —

विद्यारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु ।

वा

विलासमिव सरस्वत्याः मुनिकुमारकं अपश्यम् ।

54. कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा अनुवदत —

पुस्तकानि सम्पर्कसाधनानि वर्तन्ते । बहून् विषयान् एकत्र संगृह्य सुचारुरूपेण निवेदयितुं पुस्तकमेव समर्थं माध्यमम् । पुस्तकमाध्यमेन शाश्वतरूपेण विचारविनिमयं कर्तुं शक्यते । यः पुस्तकानि अधिकं पठति सः अतीव बुद्धिमान् भवति । पूर्वं, जनाः तालपत्रेषु भूर्जपत्रेषु च लिखन्ति स्म । मुद्रणयन्त्रस्य अन्वेषणानन्तरं पुस्तकप्रचारः अधिकः सञ्जातः ।

55. संस्कृतभाषया अनुवदत —

ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಶಿವನ ಕಿರಿಯ ಮಗ. ವಿಷ್ಣುವಾರಕನಾದ ಗಣೇಶನು ಹಿರಿಯ ಮಗ. ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಬೇರನು ಪರಮಮಿತ್ರ. ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ. ಮಾವನು ಪರ್ವತರಾಜ. ಅವನ ವಾಹನವು ನಂದಿ. ಅವನ ಸೇನಾಪ್ರಮುಖನು ವೀರಭದ್ರ. ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಪರಶಿವನು ಭಿಕ್ಷುಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂತಹ ವಿಧಿವಿಪರ್ಯಾಸ!

Karthikeya the destroyer of demon Taraka, is the younger son of Lord Shiva. Ganesha the remover of obstacles is his elder son. Kubera the lord of wealth is his friend. Parvathi the mother of universe is his wife. Parvatharaja the king of mountains is his father-in-law. Nandi is his vehicle. Veerabhadra is his chief of army. In spite of all this, Lord Shiva begs. What a destiny !

56. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत —

5 × 1 = 5

पुरा अयोध्यायां सगरो नाम राजा आसीत् । एकदा सः अश्वमेधयागं कर्तुं ऐच्छत् । तदर्थं सः यज्ञाश्वं अमुञ्चत् । इमं विषयं ज्ञात्वा, देवेन्द्रः यज्ञाश्वं अपहृतवान् । तं पातालं नीत्वा तत्र तपः कुर्वतः कपिलमुनेः समीपे स्थापितवान् । यज्ञाश्वं अन्विषन्तः सगरपुत्राः भूमिं खनन्तः पातालं

अगच्छन् । तत्र यज्ञाश्वं दृष्ट्वा, कपिल एव चोर इति मत्वा, ते तं महामुनिं अवाच्यशब्दैः
अनिन्दन् । तदा कुपितो मुनिः नेत्रे उन्मील्य तान् सर्वान् भस्मीकृतवान् । अतः ज्येष्ठाः वदन्ति
'अविचार्य किमपि कर्म न करणीयम्' इति ।

प्रश्नाः

- i) सगरो नाम राजा कुत्र आसीत् ?
- ii) राजा सगरः किं कर्तुं ऐच्छत् ?
- iii) सगरस्य यज्ञाश्वं कः अपहृतवान् ?
- iv) कुपितो मुनिः किं अकरोत् ?
- v) अतः ज्येष्ठाः किं वदन्ति ?

वा

युष्माकं विद्यालयस्य वार्षिकोत्सवार्थं आगन्तुं मित्राय पत्रमेकं लिखत ।
